

Cranendonk versneld IBR-vrij door afvoer besmette koeien

Wim Hanekamp en Edwin Bleumer

Door natuurlijk verloop zijn op praktijkcentrum Cranendonck nog maar enkele dieren met afweerstoffen tegen het IBR-veldvirus. Een economische afweging tussen doorgaan met enten van de hele melkveestapel of de enkele koeien met afweerstoffen versneld afvoeren toont aan dat het laatste financieel aantrekkelijk is.

Op Cranendonck blijken drie van de 74 melkgevende dieren nog afweerstoffen tegen het veldvirus van IBR te hebben (circa 4 %). Enkele gegevens van deze dieren staan in onderstaande tabel.

De vraag is of men voorlopig nog moet doorgaan met vaccineren of deze drie dieren versneld afvoeren, waardoor het bedrijf officieel IBR-vrij wordt.

Niet afvoeren

Zolang het bedrijf niet IBR-vrij is, wordt tweemaal per jaar geënt en moet men nog rekenen met een productiedaling van de besmette dieren. Onder quotumomstandigheden heeft de melk een waarde van 30 cent per kg. Immers: meer melk per koe betekent dat men met minder koeien het quotum kan volmelken. Hierbij gaat men ervan uit dat bij een productieverhoging alternatieve mogelijkheden voor de vrijkomende arbeid en stalruimte aanwezig zijn.

Enten:

((74 melkkoeien x 1,25 (incl. pinken) x f 7 per dier) + f 40 voorrijkosten)

2 keer per jaar x 2 jaar = f 2.750,-

Door versnelde afvoer van besmette dieren kan op entkosten bespaard worden.

Productiedaling:

3 dieren x 150 kg x 30 ct = - 135,-

Door natuurlijk verloop vrij worden van besmette dieren kost deze periode van 2 jaar aan entkosten f 2.885,-

Wel afvoeren

Versneld vrij worden van IBR betekent de dieren nu afvoeren en vervangen door vaarzen. Ten opzichte van vervangende vaarzen hadden deze dieren wellicht nog wat extra op kunnen brengen. De TG is afhankelijk van lactatienummer, lactatie-

Dier	Geboortedatum	Kalfdatum (laatste)	Lactatie	Lactatie Maand	Drachtig	Verwachte kalfdatum	TKT ¹ (mnd)	LW ²	TG ³ (f)
789	25-dec-92	16-nov-99	6	12	ja	27-oct-00	12	72	488
796	31-jan-93	28-jun-99	5	16	ja	29-oct-00	16	109	1902
844	31-aug-94	17-feb-00	4	8	nee	---	---	100	44

¹) TKT is de verwachte tussenkalftijd in maanden.

²) LW is de huidige lactatiewaarde.

³) TG is de toekomstige gebruikswaarde. Dit is wat onder normale omstandigheden nog aan extra opbrengsten verwacht mag worden, wanneer men besluit om het dier nu aan te houden en niet te vervangen door een kalvende vaars.

stadium, productieniveau en verwachte tussenkalf tijd. De vakgroep Agrarische Bedrijfseconomie heeft deze modelmatig voor een groot aantal situaties berekend (zie tabel).

Wanneer we deze TG's optellen, komen we op een totaal bedrag van f 2.434,-.

Een alternatief is om een besmet dier te vervangen door een dier van dezelfde kwaliteit dat niet besmet is. Geschat wordt dat een dergelijk dier circa f 250,- – f 350,- duurder is. Maar een dergelijk IBR-vrij dier is nog geen garantie dat dit dier ook vrij is van andere ziektekiemen. Dit alternatief is uit het oogpunt van gesloten bedrijfsvoering dan ook niet aantrekkelijk.

Afweging

Economisch gezien zijn de kosten van versneld afvoeren

ongeveer f 450,- lager dan het nog twee jaar doorgaan met enten. Het is dus aantrekkelijk om de drie dieren versneld af te voeren en het IBR-vrij certificaat aan te vragen.

Concretisering

Herfst 2000 zou men weer enten wanneer de dieren met afweerstoffen tegen het veldvirus niet geruimd worden of zijn. De betreffende dieren zijn inmiddels (na kalven) verkocht. Al in de herfst van 1996 is er bloedonderzoek gedaan om de besmettingsgraad vast te stellen. Er kon nog een ongeziene uitbraak plaatsvinden. Uit onderzoek blijkt echter dat in december 2000 geen afweerstoffen in de tank werden aangetoond. Via bloedonderzoek door de Gezondheidsdienst voor Dieren vindt nu officiële certificering plaats.

Open dag biologisch Praktijkcentrum Aver Heino op 14 februari

Aver Heino, Praktijkcentrum voor biologische melkveehouderij, heeft de eerste jaren van omschakeling van gangbaar naar biologisch achter de rug. Van de eerste ervaringen met diergezondheid, voeding, bemesting, voederwinning, voedergewassen, gras/klaver enz. kan kennis worden genomen.

Een aantal bedrijven en organisaties die zich bezighouden met onderzoek voor en toelevering aan de biologische melkveehouderij zullen met een stand op de open dagen vertegenwoordigd zijn.

U bent welkom op Aver Heino op woensdag 14 februari. De deuren staan open van 10.00 uur tot 16.00 uur. Het proefbedrijf ligt aan de weg van Heino naar Lemelerveld: Lemelerveldseweg 32, Heino; tel. 0527-391264.

Over de volgende zaken is informatie beschikbaar:

• Diergezondheid

De biologische landbouw kent zijn eigen normen ten aanzien van dierenwelzijn, kalveropfok, droogzetten enz. Hoe is daar mee om te gaan en wat zijn de resultaten?

• Bioveem

In het project Bioveem worden al enkele jaren alle denkbare gegevens en ervaringen van een tiental biologische melkveebedrijven vastgelegd.

• Voedergewassen

- *Snijmais*

Teelt, rassenkeuze, onkruidbestrijding, bemesting en voeding voor zowel de biologische als de gangbare melkveehouder wordt nader belicht.

- *Quinoa*

Quinoa, ook wel gierstmelde genoemd, is een eiwithoudend gewas. In deze winterperiode wordt respectievelijk 20% of 40% van de graskuil vervangen door quinoa.

• Bodemleven

Op graslandpercelen is zowel voor als na het zodenbemesten meerdere keren per jaar het aantal wormen vastgesteld.

• Natuur en Landschap

De belangstelling van boeren voor het uitvoeren van natuuraanleg en landschapsonderhoud neemt toe. Medewerkers van Landschapsbeheer kunnen u de nodige informatie verschaffen.

• Welzijn dieren - koematrassen

In het kader van beter welzijn voor koeien test Aver Heino koematrassen.

Kortom: u bent van harte welkom op woensdag 14 februari.